

СПОРТСКИ САВЕЗ ГЛУВИХ СРБИЈЕ

SERBIAN SPORTS ASSOCIATION OF THE DEAF

11 000 Београд, Светог Саве 16-18, тел./факс:+381112436-539,311-7435
063/395-114, email: millosd@hotmail.com

Стратегија развоја Спорта глувих у периоду 2015-2018.г.

За глува лица спорт и физичка култура су један сегмент људског живота од посебног значаја јер поред упражњавања спортских активности додатно их стимулише, ствара им неопходно самопоуздање и придонosi потпуном уклањању комплекса мање вредности у односу на чујуће вршњаке. За заједницу глувих то је активност за коју није потребна компонента слуха, она им представља камен темељац јер им нуди догађаје за окупљање у пријатељском надметању и дружењу. Због тога, овом облику живота глуви су увек посећивали посебну пажњу.

Према свом значају, за живот, рад, рекреацију и забаву, како деце и одраслих спортиста, тако и глувих, спорт и физичка култура у домену сталног интересовања јер проистичу из објективних индивидуалних потреба. Зато свако прогресивно друштво, инвестира у ове активности уочавајући у том сопствени интерес. Данас се за сваки спорт који је већ прерастао у професију израђују посебни програми, ангажују стручњаци, организују разна такмичења, награђују победници.

Спортски живот глувих у нашој земљи је читав низ година успешно функционисао као и сада. Освајане су бројне медаље у разним спортским гранама, како екипним тако и индивидуалним. Радило се много добро као и сада, окупљен је читав тим стручњака, ентузијаста и добровољаца.

Добрим радом стално се одржава континуитет добрих резултата, а тиме су и глуви спортисти дали свој допринос угледу наше земље и спорта у целини, како домаће тако и светске јавности.

Спортски савез глувих Србије као грански савез задужен је за припреме и такмичења репрезентација глувих Србије које узимају учешће на европским првенствима, светским првенствима, Олимпијским(параолимпијским играма) и организује државна првенства Републике Србије у зависности од интересовања и пријављених екипа у следећим спортовима: атлетика, фудбал, рукомет, кошарка, пливање, рвање, куглање, одбојка, стони тенис, стрелаштво, пикадо, карате, џудо, теквондо и шах. Значи у 16 спортова савез има активности.

Спортски савез глувих Србије располаже са скромним средствима и организује националан првенства у сваком спорту који је напред наведен уколико се пријави најмање 3 екипе.

Што се тиче атлетике, пливања, каратеа, џудоа и теквонда, покушавамо да глуве спортисте укључимо у рад кроз инклузију у чујуће клубове, то је јако добро функционисало поготово за рваче.

Глуви почињу да се активно баве спортом у својим основним школама, а затим се сви заинтересовани укључују у спортска друштва, удружења и клубове глувих на чијој се територији налазе и бораве.

Не треба посебно наглашавати да глуви спортисти имају посебан проблем због глувоће са координацијом па је потребан дуготрпан и системацки рад како би се овај хендикеп превазишао и координација се довела на нормалан ниво.

Кроз бављење спортом деценије уназад од 1945. до 2005. године на Олимпијским(параолимпијским) играма, европским првенствима и светским првенствима укупно је освојено 27 златних, 17 сребрних и 31 бронзана медаља, а у периоду 2005. – 2015. година освојено је 3 златне, 4 сребрне и 3 бронзане медаље. Ретко који савез може се похвалити, као Спортски савез глувих Србије са освојеним толиким бројем медаља.

Деловање Спортског савеза глувих Србије као гранског савеза је део националне политике спорта.

Имајући у виду стратегију развоја спорта глувих као система у целини она има за циљ, да постави основне смернице рада овог система у наредном четворогодишњем периоду који обухвата Олимпијске(параолимпијске) игре глувих у Турској-Анкари 2017. године, као и учешће на европским и светским првенствима у 2015, 2016 и 2018 години.

Понуђена стратегија ће у појединим елементима обухватити детаљну разраду оперативних и функционалних стратегија, док ће преостали елементи бити дефинисани у периоду који следи у зависности од околности.

ФУНКЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ представљају део целокупне стратегије развоја спорта глувих , а односе се на :

1. Организацију и рад администрације
2. Организацију и рад стручног кадра
3. Селекције и припреме спортиста
4. Систем такмичења
5. Маркетинг
6. Финансије

ОПЕРАТИВНЕ СТРАТЕГИЈЕ имају за циљ да дају практична решења и задатке како на пољу реализације комплетних активности тако и по питању људских ресурса сагледавањем свих компонената укључених у рад на основу пажљивих и стручно обрађених операција.

За израду ове стратегије морају се поштовати основна начела и стандарди:

- У оквиру спорта: Светска спортска федерација глувих, Европска
- По питању допинга у спорту: Вада
- Европска спортска повеља
- Принципи политике “Спорт за све“
- Кодекс спортске етике
- Конвенција о спречавању насиља у спорту
- Конвенција о спречавању допинга у спорту

ФУНКЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ

1. Организација и рад администрације

Спортски савез глувих Србије као национални грански савез, има за основни циљ предствалање и унапређење спорта глуви као спорта у Републици Србији. Члан је Спортског савеза Србије као један од најтрофејнијих Спрских не Олимпијских спортова, а највећим делом се финансира из буџета Републике Србије преко министарства за омладину и спорт.

На међународној сцени Спортски савез глувих Србије спроводи и реализује интересе Српског спорта глувих кроз рад почев од Интернационалног комитета спорта Глувих, Европске федерације Глувих и Светске федерације шаха Глувих у којима има своје представнике за конгресе.

1.1. Рад управљачке структуре у периоду 2015-2018

- Управљачка структура :

Скупштина Спортског савеза глувих Србије ,Управни одбор на челу са председником Спортског савеза глувих Србије, а који имају одлучујућу улогу у планирању, развоју и реализацији активности савеза

- Саветодавна целина:

чине је експерти из спортских области, а делују у циљу програмирања плана и програма репрезентавних селекција, измена и промена нормативних аката ...

- Стручно –тренажна целина:

чини је директор са националним селекторима, тренерима и медицинским радницима који руководе целокупним тренажно–такмичарским активностима

- Оперативна целина:

састоји се од такмичарске комисије и одговорна је за реализацију заједно са директором за такмичења националних првенстава

1.2. Рад канцеларије

Рад канцеларије је дефинисан у Статуту Спортског савеза глувих Србије, правилнику о такмичењу, правилнику о репрезентацијама, регистрационом правилнику, дисциплинском правилнику, правилнику о спречавању сукоба интереса, календар такмичења, турнирска правила у шаху појединачно и екипно , правилник за пушку и пиштољ и пословници о раду скупштине и Управног одбора, стога рад овог круцијалног органа савеза неће бити додатно обрађен кроз ову стратегију.

Иначе, канцеларија је одговорна за целокупан административни рад савеза који се одвија кроз свакодневну сарадњу са институцијама и организација како националног тако и међународног карактера и њиховим појединцима.

2. Организација стручног кадра

постављена са јасним стратешким циљем постизања врхунских резултата у континуитету кроз следеће активности:

- Константно креирање и евидентирање података о чланству
- Селектирање врхунских глувих спортиста за репрезентације и то на основу квалитета уз проверу психомоторичких и показних резултата
- Праћење, контрола и анализа физичких и психичких, здравствених способности спортиста

2.1. Константно стручно усавршавање:

Спортски савез глувих Србије располаже са мало стручног кадра и то са седам оперативних тренера, два у фудбалу, два у рукомету и три у стрељаштву, те не може организовати стручна усавршавања, тако да своје кадрове шаље на стручно усавршавање које организују грански савези чујућих.

По потреби се ангажују спортски стручњаци из редова чујућих.

ТРЕНЕРИ

У спортским друштвима, спортским удружењима и спортским клубовима глувих ради једва шест до десет тренера који имају адекватно спортско образовање (оперативни тренери за поједине спортове).

Посебан проблем су финансијска средства са којима располажу СУ, СД и СК из разлога што локална заједница не финансира адекватно наше организације како би могле да ангажују спортске стручњаке са одговарајућим звањем, а спортска удружења, спортска друштва и спортски клубови немају друге изворе финансирања за ту намену.

СУДИЈЕ

Спортски савез глувих Србије не располаже са својим судијским кадром па за такмичења националан првенства Републике Србије за глуве ангажује чујуће судије за спорт за који се организује такмичење у тој години.

2.2. Медицински надзор

Врши се кроз константно праћење здравственог стања свих спортиста у зависности од ступња успешности и то:

- Општи здравствени преглед за све глуве спортисте сваких 6 месеци.
- Категорисани спортисти (стипендисти) два пута годишње имају специјални лекарски преглед у Републичком заводу за спорт и медицину спорта .
- Врши се медицински и здравствени надзор на такмичењима кроз преглед такмичарских књижица у којима је уписан лекарски преглед и који важи 6 месеци.

Сви репрезентативци осим редовног прегледа и специјалног прегледа у Републичком заводу за спорт и медицину спорта морају имати и посебан преглед за проценат глувоће који се врши на посебном обрасцу-аудиограму који се разликује од наших малих аудиограма.

2.3. *Превенција и борба против допинга*

У складу са Законом о спречавању допинга у спорту и светским антидопинг кодексима Спортски савез глувих Србије је усвојио Програм антидопинг деловања и Правилник о дисциплинским мерама и поступку њиховог изрицања у случају утврђивања повреде антидопинг правила РСС, као и одговорног лица за надзор.

Са програмом и правилником антидопинг деловања упознате су све наше организације.

Глуви спортисти-репрезентативци присуствују редовно, два пута годишње, едукацијама које организује АДАС.

3. *Селекције и припреме спортиста*

Један од најважнијих сегмената успеха и постизања врхунских резултата јесте пажљива и стручна селекција. У овај задатак су укључени селектори репрезентација, тренери репрезентација, а све се одвија кроз викенд припреме, саветовање, вишедневен припреме, контролне припреме и предавања.

Целокупан рад базираће се на:

- плану и програму рада (са јасним циљевима и задацима)
- контроли и анализи постигнутих резултата
- медицинско-здравственом надзору.

Процес селекције ће бити започет првим тестирањем репрезентативних кандидата које ће бити обављено у установама које испуњавају норме и неопходне услове, док ће се у специјализованим установама обавити нултно тестирање. Ово тестирање ће бити постављено за параметар и упоређивање током свих осталих активности и тестирања спортисте.

Здравствено-физичка анализа ће се вршити у редовним временским интервалима (најмање 2 пута годишње).

Сваком од репрезентативаца који су селектирани даје се посебан програм, а затим преко савеза кроз инклузију укључују се у чујуће клубове како би имали континуитет у раду, тренажни процес и учешће у такмичењу са чујућима, на таква начин се постиже одговарајући квалитет као продуктиван, што је допринело остваривањем инклузије у рукомету и стрељаштву свих репрезентативаца и допринело освајању више медаља у задњих 5 година (рукомет 3 сребрне, стрељаштво 2 бронзане).

4. *Систем такмичења*

Спорт глувих је организован кроз такмичења у свим спортовима (напред наведеним шеснаест) где се пријави најмање три клуба, организују се путем викенда, комбинујући лига и куп систем такмичења.

Класичне лиге такмичења не могу се организовати (јесен-пролеће) из разлога што локалне самоуправе не финансирају глуже како би могли учествовати у лига такмичењима.

Због напред наведеног Спортски савез глувих Србије организује такмичење која најдуже трају до 3 дана, па због тога спортисте усмеравамо кроз инклузију у чујуће клубове ради континуитета у тренажном процесу и такмичења.

ОЛИМПИЈСКИ-НЕ ОЛИМПИЈСКИ СПОРТОВИ:

Иако су атлетика, кошарка, рукомет, одбојка, пливање, рвање, тенис, стрељаштво, цудо, теквондо Олимпијски спортови, као и шах, они се код глувих третирају као не Олимпијски спортови и због тога наши врхунски заслужни спортисти освајачи медаља на параолимпијским играма, светским првенствима, европским првенствима глувих немају право на остваривање права на национално признање иако су категорисани у складу са важечом категоризацијом спортиста.

Цео спорт глувих у свим спортовима је сврстан у не олимпијски спорт и као такви смо чланови Спортског савеза Србије.

Национални систем такмичења подељен је у две целине и то:

- екипна такмичења
- појединачна такмичења

У екипни такмичењима морају бити пријављена најмање три клуба да би се такмичење одржало. Организују се у фудбалу, малом фудбалу, рукомету, кошарци, куглању и стрељаштву, редовно се одигравају кроз такмичење и комбиновано лига и куп , како би све било завршено у сваком спорту за најдуже три дана.

Појединачна такмичења могу бити организована уколико се за такмичење пријави најмање 6 такмичара. Појединачна такмичења се редовно организују у стоном тенису, стрељаштву и пикаду, а боримо се да се створе услови за појединачна такмичења у атлетици, пливању, рвању, каратеу, тенису, цудоу и теквонду.

Куп такмичење се не организује због тога што наша спортска удружења, спортска друштва, спортски клубови немају довољно средстава ни за редовна екипна и појединачна такмичења.

Параолимпијске игре и светска првенства централизована су од стране Интернационалног комитета глувих , а европска од стране Европске спортске федерације глувих, на међународном календару и правилима организују се следећа званична такмичења и то:

СЕНИОРИ:

- параолимпијске игре глувих сваке четврте непарне године, које се одржавају 2017 године у Турској.
- светска првенства се одржавају годинама када нема параолимпијских игара глувих
- европска првенства се одржавају сваке године када нема параолимпијских игара глувих

Поред сениора организују се такмичења јуниора и кадета у стоном тенису и рвању.

Такође се организују зимске параолимпијске игре, али нажалост ми не учествујемо на њима пошто немамо могућности за тренажни процес и само такмичење.

5. Маркетинг

Иако се спорт глувих налази на програму параолимпијских игара глувих, светских првенстава глувих, европских првенстава глувих, није привукао велику пажњу тако да маркетинг у смислу рекламирања је на веома ниском нивоу.

Покушавали смо и на нивоу наше државе да обезбедимо спонзоре и донаторе путем информисања о освајању медаља на параолимпијским играма глувих, светским првенствима и европским првенствима глувих. Радне организације, предузетничке фирме, осигуравајућа друштва, као и други, нису били заинтересовани да нам буду спонзори и донатори.

Донације су обично минималне и уплаћене од стране појединаца.

Да би сотварили и обезбедили спонзоре и донаторе неопходна нам је подршка медијских кућа(телевизије, штампе, радија), али због не атрактивности спорта глувих нисмо успели у томе. Наводимо пример када смо били домаћини Европског првенства глувих у рукомету на којем смо играли финале и освојили медаљу, ни један телевизија није желела да врши пренос финала, већ је неколико телевизија дало кратку информацију.

6. Финансије

Основни извори финансирања Интернационалног комитета глувих и Европске федерације глувих су следећи:

1. Годишња чланарина националних федерација
2. Телевизијска и рекламна права
3. Спонзори
4. Учесничке таксе за наступ на међ.такмичењима
5. Таксе и казне разних врста
6. Легати и поклони

Финансирање спорта глувих у Србији се највећим делом базира на помоћ државе. Основни извори финансирања Спортског савеза глувих Србије су:

- буџетска дотација од Републике Србије преко Министарства омладине и спорта
- помоћ од донатора(минимално)
- властити приходи

- годишње чланарине спортских друштава, спортских удружења и спортских клубова (у 2015. години 7000,00 динара по спортском удружењу, спортском друштву, спортском клубу на годишњем нивоу)

Савез нема као остали спортски савези помоћ од спонзора, таксе за трансфер играча, котизацију за лиценцирање тренера, судија и делегата, котизацију за наступ на националним првенствима.

ЗНАЧАЈ И УСПЕСИ СПОРТА ГЛУВИХ

Спорт глувих је један од најтрофејнијег спортова у поређењу чак и са чујућим спортистима. У периоду од 1949. године закључно са 2015. годином, глуви спортисти су освојили на светским играма глувих сада параолимпијским играма глувих, светским првенствима глувих и европским првенствима глувих 30 златних медаља, 21 сребрну медаљу и 33 бронзане медаље.

Ови резултати су донели да је у једном периоду било више чланова него данас у основним спортским организацијама глувих. Раније су глува и наглува деца школовала се искључиво у школама за глуве које нису постојале у свим градовима, већ само у већим градовима као што је: Београд, Нови Сад, Суботица, Јагодина, Ужице, Ниш. То је омогућило да се утицај спорта глувих пренесе на децу која су похађала основне и средње школе за глуву децу. И на тај начин се омасовљавала спорт глувих.

У задњих неколико година кроз инклузију велики број глуве деце је укључен у школе са чујућима тако да основне и средње школе глувих имају по 6 до 7 пута мање ученика него у периоду до 2011. године.

Због незавидног положаја у финансијском смислу спортских удружења, спортских друштава, спортских клубова дошло је до осипања чланства у основним организацијама. Популација глувих је у великој мери сиромашна и нема могућности да плаћа неке велике чланарине у својим спортским организацијама већ чланарине су минималне 200-300 динара на годишњем нивоу чиме се не може покрити недостатак средстава за учење на националним првенствима.

Успех националних селекција на међународном плану постигнут је захваљујући разумевању у Министарству омладине и спорта кроз адекватно финансирање, а уз уштеду и добар распоред финансијских средстава репрезентације учествују на параолимпијским играма, светским првенствима и европским првенствима уз добре резултате и освајање медаља што очекујемо и у будућем периоду закључно са 2018. годином.

ПРИОРИТЕТИ У ОСТВАРИВАЊУ СТРАТЕГИЈСКОГ ПЛАНА У ПЕРИОДУ 2015-2018

- 1. постизање врхунских резултата на параолимпијским играма глувих, светским првенствима, европским првенствима глувих**
- 2. повећање броја активних чланова**
- 3. унапређивање организационих структуре у циљу школовања врхунских спортиста глувих за стицање звања најмање оперативног тренера и виших звања, што би допринело већем броју тренера-глувих лица који због специфичности лакше, боље и брже остварују комуникацију са глувим спортистима**

СТРАТЕГИЈСКИ ЦИЉЕВИ:

- 1. откривање нових талената у основним и средњим школама глувих, укључивање истих у спортске организације глувих**
- 2. стварање параолимпијских, светских и европских шампиона у колективним и појединачним спортовима**
- 3. сарадња са медијима, Спортски савез глувих Србије отворен је увек за сарадњу, а очекујемо да ће пружену руку прихватити наше медијске куће**
- 4. унапређење стручног рада и здравствене заштите свих учесника**

ОПШТИ УТИЦАЈ НА КВАЛИТЕТ ЖИВОТА

Према свом занчају за живот, рад, рекреацију и забаву како деце, одраслих, тако и глувих, спорт и физичка култура су у домену интересовања јер проистичу из објективних индивидуалних потреба. Зато свако прогресивно друштво инвестира у ове активности уочавајући у томе сопствени интерес.

Спортски живот глувих у нашој земљи успешно функционише што је допринело освајању медаља у разним спортовима, екипним и појединачним.

Ово је довољан разлог да се бављење спортом препоручи свој глувој деци, који има утицај на подизање квалитета живота, а свакако и здравља сваког појединца.

У Београду, 12. октобар. 2015. године

СПОРТСКИ САВЕЗ ГЛУВИХ СРБИЈЕ
Жељко Антоловић Председник

